

MOOCs i svensk högskola – möjligheter och utmaningar

Webbinari 16 mars 2016

Uppdraget från regeringen

- Analysera möjligheter och eventuella hinder med MOOCs i svenska högskola
- Analys i relation till den internationella utvecklingen
- Förslå om och i så fall på vilket sätt och i vilken omfattning MOOCs skulle kunna rymmas inom ramen för den svenska högskolan och vilka krav/kraveneri detta skulle få
- Uppdraget överlämnades i oktober av januari 2016

Genomförandet av uppdraget

- Extern utvärderingsgrupp
- Möten med studenter, myndigheter och andra intressenter
- Enkätundersökning till intressenter
- Workshop med lärare och forskare
- Rapportarbetet och informationella kontakter

UKÄ:s definition av MOOC

M – MASSIVE (i betydelsen i skalbarhet)
 O – OPEN (fria tillgångspaket, öppet samarbetsförhållande)
 O – ONLINE
 C – COURSE

Definition: Öppna nätbaserade kurser
 i svenska högskola

MOOCs i en svensk kontext

- Svensk högskoleutbildning är ovanligt förknippad eftersom den är kreditbaserad
- och distansutbildning är redan länge etablerad i svenska högskola
- Tidigare studier: Sveriges riksdagsbetänkelse och svenska modellen för nätbaserad utbildning 2002/2004
- Svensk högskoleutbildning är kreditfria – utifrån för närvarande studier för moduler

MOOCs i de nordiska länderna

- Finland: MOOCs på frivillig, ofta stödda till gästutbildningar. Syfte: effektivisera utbildningen och utöka berörda
- Danmark: Vissa MOOCs på frivillig, men de besta på danska, väcker utvecklingskraft och MOOCs framtid roll
- Norge: Slutlig utredning 2014: friga avgifter för alla, men Norgesbanen skiljer sig ut för att främja MOOCs under 2016
- Island: friga tillgång till utbildning, men inte alla utvärderat MOOCs

MOOCs idag och i framtiden

6 lärosäten har gett eller ger MOOCs och 3 planerar att ge MOOCs

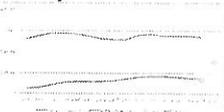
	Kurser	Användare	Aktiver
2014	5	64 000	28 %
2015	11	151 000	15 %

7 lärosäten har avtal med en plattform – EdX vanligast

Omfattningen i Sverige

6 lärosäten ger/ har gett MOOCs:

Landet i stort sett, Chalmers de största, Lunds universitet, KTH, Uppsala universitet, SU, WU, och Högskolan i Gäddede.

Antal studenter registrerade på svenska MOOCs under de senaste två åren. 2014: 64 000 och 2015: 151 000. 2014: 28% av alla studenter på svenska MOOCs och 2015: 15% av alla studenter på svenska MOOCs. Utvärderat av Statistiska centralbyrån i april 2016 baserat på data från 2014 och 2015.

Varför satsar lärosätena på MOOCs?

- Synliggörande
- Utveckling av pedagogik och teknik
- Nä till till nya studentgrupper
- Långvägigt lärande på ett flexibelt sätt
- Samverkan, nå ut med forskningsresultat

Finansiering

Kostnad: ~ 500 000 – 1 000 000

Finansieringskällor:

- Anslag för utbildning
- Bidragsanslag från syster- och samarbets
- Utbildningsbidrag
- Övrigt löpande finansiering

Kunskapskontroller och intyg

- Kunskapskontroll i efterkrävs, men inte på alla kursdelen
- Kontrollen sker elektroniskt, bl.a. via adernärbaserade kunskapsprovet, ofta kvävsfrågor
- Deltagare efterfrågar intyg – men det erbjuds inte alltid.
- Några lärosätena svarar
- Ett Dotsite erbjuder "verifierat certifikat", dock ingen kreditförlust för studenter och utbildnings
- Inget stort behov av formella examinationer från lärosätenas sida

Kvalitetssäkring

Lärosätena arbetar med kvalitén i sina MOOCs ... men på olika sätt.

- Internt och/eller externt
- Öppna och/eller slutna kurs
- Utvärdering
- Extern kvalitetssäkring
- Utvärdering
- Extern kvalitetssäkring

Exempel på rättsliga utmaningar

- Lärarens uppdrag
- Deltagares status
- Tillgångsrätt
- Finansieringen ökar
- Intygshantering
- Innehavsrättigheter
- Avtal med plattformar
- Hantering av personuppgifter

Risker

- Gränslösa MOOCs
- Ökad konkurrens
- Risker för lärosätena i samband med utbildning
- Ytterligare utmaningar för lärosätena
- Förändring av utbildningsmarknaden
- Utvärdering av kvaliteten i MOOCs

Konsekvenser för ordinarie utbildning

- Utvärdering av kvaliteten i MOOCs

UKÄ:s bedömningar och förslag

Flera skäl att bejaka utvecklingen

- Att integrera MOOCs skulle ytterligare öppna upp svensk högskola
- Utvecklingen av MOOCs har fått betydelse för utvecklingen av digital pedagogik – det bör tas tillvara
- MOOCs bidrar till utvecklingen av ordinarie utbildning
- MOOCs är redan en realitet – svenska lärosäten bör få möjlighet att delta i den internationella utvecklingen

MOOC i Sverige och världen

MOOCs har medfört att högre utbildning har globaliserats på ett sätt som ingen högskola i något land kan bortse ifrån. Några av de främsta universiteten i USA utmanade sin egen verksamhet för att utveckla sina undervisningsformer, men också för att möta nationella krav på distansundervisning. Och har etablerat ett försprång på en global framtida marknad för högre utbildning.

MOOC i Sverige

UKÄ har lämnat en rapport som svarar på ett antal frågor om hur långt utvecklingen har kommit i Sverige och i världen, men med få riktlinjer och rekommendationer för en framtida utveckling för svenska universitet och högskolor.

Förslag från UKÄ om finansiering för genomförande av "öppna nätbaserade utbildningar" har karaktären av prova på, men lämnar grundläggande frågor om hur det bör gå till utan några svar.

I sammanfattning så har Sverige halkat efter i den globala utvecklingen av MOOCs och en reflektion är att Sverige även i andra sammanhang tappar mark, troligen på grund av det som en gång skapade vårt lands framträdande position inom många tekniska områden, en mycket god infrastruktur som idag istället hämmar användningen av ny teknik snarare än stöder den.

Disruption

Etablerade aktörer som byggt upp starka strukturer och positioner på sina marknader arbetar huvudsakligen med institutionell innovation och utveckling där man förfinar och förädlar sin verksamhet inom givna ramar.

Men dessa aktörer utmanas allt oftare av nya aktörer som är snabbare och billigare och mer kundanpassade i sina erbjudanden som utgår mer ifrån användarnas behov och önskemål än av verksamhetens önskemål.

Utvecklingen inom telekom, data och utbildning sker i snabb takt genom sådan "disruptive innovation"

MOOC är ett mycket tydligt exempel på hur utbildning på Campus utmanas av kurser som är tillgängliga "när som helst och var som helst" och som är gratis. Med kompletterande tjänster till låg kostnad.

Livslångt lärande

Förutom en delöslösning på framtidens lärarbrist för mer grundläggande utbildning kan MOOCs i olika hybridformer utveckla och stödja den traditionella utbildningen vid universitet och högskolor, men det är kanske som ett verktyg för livslångt lärande som MOOC har sin främsta uppgift.

Ett exempel:

Diabetes

MOOC ifrågasätts och kritiseras av många som är okunniga om MOOCs speciella karaktär och användningsområden, framför allt av dem som ser utbildning som ett "enkelt spår från antagning till examen".

Men om vi tar ett enkelt exempel på en MOOC-baserad utbildning kring diabetes så kan vi identifiera en mängd olika intressenter som ges möjlighet att ta del av hela eller delar av kursen, beroende på deras behov.

Således kan personal inom allmänvården ges möjlighet till fortbildning, liksom diabetikern själv som liksom andra med kroniska sjukdomar har ett stort ansvar för sin egenvård. Men även familj, släkt och vänner kan orientera sig och skolor med diabetiker kan få de nödvändiga grunderna liksom ansvarstagande arbetsgivare, idrottsföreningar mfl.

Fokus för utveckling av MOOC i Sverige

Steg 1

Hur kan då Sverige etablera sig och ta en framträdande position inom MOOCs? Utvecklingen av MOOC har så långt fokuserat på att kunna hantera de mycket stora antalet deltagare, vilket kan uppgå till flera hundra tusen för en enskild kurs.

Drift/produktion av MOOC domineras idag av tre amerikanska aktörer EdX, Coursera och Canvas och en europeisk, First Learn.

Steg 2

Nästa steg i utvecklingen adresserar frågor kring pedagogik och hur man kan motivera och stödja fler att genomföra hela kurser. Med teknikens hjälp kan man ge deltagarna många olika vägar och verktyg för personliga kursutformningar.

Learning Analytics är det som för MOOCs såväl som för digitala läroplattformar (LMS) inom den traditionella skolan idag är av det största intresset. Hur man kan genom analys av de

stora mängder av data som deltagarna lämnar i form av digitala spår, utveckla utbildningen på individnivå såväl som på organisationsnivå.

Här ser vi också ett stort intresse från aktörer inom Big Data såsom IBM och konsultföretag som McKinsey.

Steg 3

Man kan tänka sig ett tredje framtida steg under utveckling som fokuserar på examination och då med en kamp om vilka examinatore som på en global arena kommer att sätta standarden, här med aktörer som Stanford, Harvard och MIT.

Kan då Sveriges universitet och högskolor utnyttja den kunskap och de resurser som finns globalt och samtidigt fokusera på att utveckla de delar som ännu inte har fått större genomslag, såsom learning analytics och examination?

Swedish Initiative MOOC - SWIM

Är det då möjligt att i någon form samla en större del av svenska universitet och högskolor för att enas kring en eller ett par etablerade plattformar för produktion och för skapande av ett kompetenscenter med fokus på utveckling av design, analys och examination?

"Examination" bör omfatta olika former av validering av kompetenser inom näringslivet.

Utvecklingen av MOOC signalerar också branschglidningar där ett flertal nya kompetenser och komponenter "invaderar" utbildningsfären, för utveckling av teknik, design, dramaturgi, kommunikation etc.